

PIRATPARTIET

VALMANIFEST 2010

INTEGRITET

BAKGRUND OCH PROBLEM

Under de senaste två mandatperioderna har Sveriges riksdag steg för steg monterat ner medborgarnas integritet och rättssäkerhet. I och med FRA-lagen filtreras medborgarnas kommunikation, med IPRED-lagen fick privata bolag större befogenheter än polisen. Om Datalagringsdirektivet implementeras kommer alla medborgares kommunikation att registreras ännu hårdare och dessutom kommer deras position att registreras.

För varje år som går får vi fler och fler integritetskränkade lagar och lagförslag. Rättsstaten, grundläggande medborgarrätter och den personliga integriteten har monterats ned med en häpnadsväckande hastighet. Denna trend måste omedelbart vändas. Rättsstaten och de grundläggande fri- och rättigheterna ska snarast möjligt återställas i sin helhet och säkras mot framtida missbruk.

PIRATPARTIETS LÖSNING

Piratpartiet kräver några grundläggande principer:

Samma grundläggande rättigheter ska gälla på och utanför nätet. Detta inkluderar särskilt brevhemligheten, rätten att vara anonym, och rätten att inte vara övervakad om man inte står under konkret misstanke för ett allvarligt brott.

Rätten att inte vara övervakad om man inte står under konkret misstanke om allvarligt brott ska återupprättas.

Rättsstaten ska återupprättas.

Yttrande-, åsikts- och informationsfrihet ska återupprättas.

Källskyddet måste kunna garanteras.

Riksdagsledamöters suveränitet som folkvalda beslutsfattare ska stärkas.

SAKFRÅGOR UNDER MANDATPERIODEN

PERSONLIG INTEGRITET

Riksdagen och regeringen ska deklarerat att datalagringsdirektivet inte ska implementeras i Sverige, eftersom det strider mot Regeringsformen 2 kap 6 § och artikel 8.1 i Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna. Då det bryter mot fundamentala rättigheter har Sverige ingen skyldighet att införa direktivet. Detta ska också meddelas EU-kommissionen (se Europa).

Polismetodutredningen avbryts och dess förslag avslås.

Riksdag och regering ska deklarerat som sin mening att ingen människa får sättas under integritetskränkande tvångsmedel som avlyssning eller övervakning utan att vara misstänkt för allvarliga brott. Regering utfärdar direktiv om detta till polismyndigheterna i väntan på lagändring.

Riksdag och regering ska deklarerat som sin mening att samma fundamentala rättigheter gäller både på och av nätet, med betoning på integritetsskydd, post- och telehemlighet och budbärarimmunitet.

Alla delar av FRA-lagen rivs upp. Den effektiva delen av FRA-lagen, Lagen om Elektronisk Kommunikation, 6 kap, § 19 a (som tvingar operatörer att lämna trafik till FRA), rivs upp **omedelbart**, dvs före den 1 januari 2011.

Alla delar av IPRED rivs upp. Möjligheten för rättighetsinnehavare att få ut abonnentidentiteter rivs upp **omedelbart**, dvs före den 1 januari 2011.

FRAs specialversion av Personuppgiftslagen rivs upp.

Användning av personnummer begränsas i Personuppgiftslagen till att bara få hanteras av myndigheter och på myndigheters direkta uppdrag. Ingen ska behöva uppge sitt personnummer för att prenumerera på Kalle Anka.

Personuppgiftslagen stärks så att identitetskontroll endast får ske för befogade ändamål. Slentrianmässiga identitetskontroller ska förbjudas. SJ:s tilltag att kräva legitimation för tågresor är ett uppenbart exempel. Persontransportbolag som tågföretag, buss- och flygbolag ska inte ha rätt att begära legitimation för inrikes resor. Rätten att röra sig anonymt i landet är grundläggande i en demokrati.

Säkerhetskontrollen för inrikes flygresor avskaffas utom för särskilt känsliga flygresor (när kungligheter eller statsråd flyger, till exempel). För utrikes resor ska Sverige agera för att avskaffa oproportionerliga säkerhetskontrollerna både i Sverige och Europa.

Samhällsskadan av oproportionerliga säkerhetskontroller överstiger vida de skador som terrorister någonsin kan åstadkomma, och kontrollerna kan dessutom aldrig vara effektiva.

Sveriges riksdag ska deklarerar som sin mening att man inte har för avsikt att införa direktivet IPRED2 i svensk lagstiftning. Det bryter mot fundamentala rättigheter och Sverige har därför ingen skyldighet att införa direktivet.

Inga utvidgningar av övervakning, registrering eller användning av tvångsmedel ska införas under mandatperioden.

Det ska utredas om PKU-registret ska förstöras, då det drabbats av ändamålsglidning och dess potential för integritetsintrång blivit överhängande.

Juridiskt kön är ett sätt att göra onödigt och kränkande åtskillnad på människor. Med avskaffad värnplikt och könsneutral äktenskapslagstiftning finns inte längre något behov av juridiskt kön. Konsekvenserna av att avskaffa konceptet ska utredas, med målsättningen att göra så.

INFORMATIONSFRIHET OCH ANDRA RÄTTIGHETER

Riksdag och regering deklarerar att förhandlingarna om Acta saknar all legitimitet, att de är resultatet av ett särintresses försök att åsidosätta den demokratiska lagstiftningsprocessen, att Sverige lämnar Acta-processen och drar tillbaka sin förhandlingsfullmakt från EU. Samtidigt deklarerar att Sverige avser att hjälpa Indien med flera att stjäla projektet i sin helhet.

De föreslagna grundlagsändringarna om att införa s.k. tittförbud avslås. Detta är en oproportionerlig, ineffektiv och obefogad inskränkning i informationsfriheten.

De föreslagna grundlagsändringarna om att införa vissa fotograferingsförbud avslås. Riksdagen ska deklarerar att det alltid ska vara tillåtet att dokumentera det man själv observerar och upplever, och att kommunicera sådan dokumentation, även i flera led.

Riksdag och regering ska be om ursäkt till press och media för att ha infört lagar som ifarosatt källskyddet.

Statens åtskiljande från kyrkan ska dras så långt att den inte kränker någons religionsfrihet. Ingen del av skolan får ha religiösa anknytningar så länge skolplikt råder: detta innebär att staten med våld tvingar någon till religiösa yttringar och är inte acceptabelt. Detta innebär ett förbud mot religiös påverkan (från skolan som sådan) i samtliga skolor.

Riksdag och regering ska deklarerar som sin mening att rätten att vara anonym i vardagen är en fundamental rättighet. Det gäller särskilt på Internet, där yttrande- och åsiktsfrihet är beroende av ett starkt anonymitetsskydd.

Riksdag och regering ska deklarerat som sin mening att nätet inte är farligt, utan faktiskt är den säkraste tänkbara platsen att befinna sig på. Därför finns inte heller några behov av lagar som skyddar människor som befinner sig på nätet från kommunikation eller information.

Riksdag och regering ska deklarerat som sin mening att ett fritt, öppet och anonymt internet är lika viktigt för samhället som elektricitet och rinnande vatten, och mer viktigt än telefoni och television. På sikt bör internet behandlas likadant som elektricitet och rinnande vatten, och vara tillgängligt överallt för samtliga, anonymt. Till en början kan detta lösas med öppna trådlösa nät med samma täckningsområde som gatubelysning.

Det viktiga arbetet att bekämpa barnpornografen slår ibland över i ett angrepp mot det öppna samhället utan att för den skull vara särskilt effektivt. Detta sker från den felaktiga föreställningen att övergreppshandel sker öppet. Piratpartiet vänder sig mot dem som använder värnlösa barn som slagträn i en debatt som egentligen handlar om något annat. Barn som utsätts för barnporr blir inte hjälpta av nuvarande lagstiftning. Tvärtom. Vi anser därför att definitionen på barnpornografi ska återställas till att gälla dokumenterade övergrepp på barn som inte genomgått puberteten. Ingen ska behöva oroa sig för att bli dömd för det stigmatiserande barnpornografibrottet bara för att den innehåft naken- eller sexbilder, vilket har blivit fallet idag. Lagen ska ändras och förtydligas för att reflektera detta. All handel med dokumenterade övergrepp på barn som inte genomgått puberteten ska vara fortsatt kriminaliserad. Propositionen om tittförbud och de lagändringar som trädde i kraft den 1 juli 2010 ska rivas upp och de föreslagna grundlagsändringarna avslås.

Journalistiskt skydd övergår från att ha varit redaktioner och människor (med utgivningsbevis) till att vara aktiviteten journalistik och samhällsgranskning, för att omfatta alla medborgarjournalister. Avgift för att omfattas av grundlagsskydd avskaffas.

Det ska alltid (som i "alltid") vara tillåtet att dokumentera det man ser eller upplever och att kommunicera sådan dokumentation, även i flera led. Det föreslagna fotograferingsförbudet avslås.

Informationsinnehav avkriminaliseras i samtliga fall. Endast informationsdistribution kan vara straffbart, och då bara i mycket speciella fall där sekretessbelagda personuppgifter inte får spridas från myndighet/sjukhus/bank, eller då det rör nationens säkerhet.

Terrorlagstiftningen ska avskaffas. Riksdagen ska vara vaksam på lagstiftning som kan falla inom ramen för så kallad tankebrottslighet.

TVÅNGSMEDEL

Lag om tvingande drogtester på människor yngre än 15 år rivs upp.

Lag om att tvinga misstänkta att betala för tvångsmedel som används mot dem själva rivs upp.

Lagändringarna från propositionen 2002/03:74 ("*Hemliga tvångsmedel...*") rivs upp. Dessa innebär bland annat att hemlig avlyssning och hemliga kameror får användas även mot personer som inte är misstänkta för brott. Straffvärdesventiler införs.

Lagändringarna från propositionen 2004/05:143 ("*Överskottsinformation vid användning av hemliga tvångsmedel*") rivs upp. Dessa lagändringar innebar att integritetskränkande övervakningsdata får användas för lagföring av brott vars allvarsgrad inte motiverade övervakningen från början.

Lagändringarna från propositionen 2005/06:177 ("*Åtgärder för att hindra vissa särskilt allvarliga brott*") rivs upp. Lagändringarna innebar att hemlig teleövervakning, teleavlyssning, kameraövervakning och postkontroll får användas mot person som inte är misstänkt för något.

Rättegångsbalken ändras så att datorer och elektroniska lagringsmedia får minst samma integritetsskydd som post- och teleförsändelse, och alltså inte får undersökas vid husrannsakan. Datorer och elektroniska lagringsmedia bör ha sådant skyddsvärde att de bara får undersökas för brottsrubriceringar, på vilka kortare fängelsestraff än två år inte kan följa, och bara vid konkret misstanke. Här ska integritetsintresset av vad en yngre människa typiskt har på sin dator väga tydligt tyngre än det brottsutredande intresset.

Det föreslagna tvångsmedlet *Hemlig Dataavläsning* (2005:38), som skulle ge polisväsendet realtidstillgång till innehållet i datorer och deras kringutrustning som kameror och mikrofon, förkastas med eftertryck av riksdag och regering.

Övriga delar av utredningen 2005:38 förkastas med eftertryck.

RÄTTSSTATENS ÅTERSTÄLLANDE

Riksdagen ska deklarerera följande principer som sin mening:

- Sverige ska vara ett land där människor i regel inte behöver ha identitetshandlingar med sig i vardagen.
- Man är alltid oskyldig till dess motsatsen bevisats i domstol.
- Inget straff utmåts före kraftvunnen dom.
- Inga grå- eller skamstraff får förekomma, bara de som är uttryckligen nedskrivna i lagen.
- Ingen svarar för gärning man inte hade avsikt att utföra.
- Alla har rätt att få reda på och bemöta en misstanke.
- Ingen misstänkt ska tvingas betala för utredning mot sig själv.
- Ingen misstänkt ska tvingas inkriminera sig själv.
- Tidigare misstänkt men odömd som kränkts som en del av utredningen har rätt till ersättning för sakskada och integritetsskada i en storleksordning som ska avskräcka polismyndigheter från att kränka människor i onödig omfattning.
- En människa som inte är misstänkt för brott ska aldrig stå under övervakning.
- Ingen ska någonsin behöva bevisa sin oskuld.
- En människa som fullgjort sitt straff är ånyo en oskyldig människa.

Aktörer som regleras i *Lag om regional alarmeringscentral* (1981:1104) förbjuds att lämna ut identitetsuppgifter på uppringande. I rättegångsbalken förbjuds även rättsväsendet att begära ut sådana.

Utdrag ur brottsregistret begränsas så att det bara kan visas på skärmen inne på relevant myndighets kontor för den medborgare som begär det, och aldrig kan fås ut för att visas för t.ex. potentiella arbetsgivare. I dagsläget har brottsregisterutdrag kommit att användas så att en människa som fullgjort sitt straff fortsätter att betraktas som en andra klassens medborgare i stället för den oskyldiga människa han eller hon är efter fullgjort straff. Det är inte förenligt med rättsprinciper.

Rätten att besluta om integritetskränkande övervakning fräntas den utredande åklagaren och flyttas till en domare som ska tillgodose integritetsintresset hos den misstänkte.

Poliser får aldrig hindra laglig verksamhet. Även om den anses omoralisk eller till och med stötande är det enda kriterium som får finnas huruvida verksamhet är laglig eller inte.

MYNDIGHETERS VERKSAMHET OCH ANSVARSUTKRÄVANDE

Regeringen ska utfärda direktiv till Luftfartsverket att senast den 1 juli 2011 erbjuda gratis, inloggningsfritt och obegränsat trådlöst internet på samtliga större flygplatser.

Regeringen ska utfärda direktiv vad gäller samtliga myndigheters internetanvändande. Följande tre regler ska åtföljas undantagslöst och vara implementerade den 1 juli 2011:

- Ingen myndighet får censurera eller medverka till censur av nätet, vare sig för sina anställda eller för allmänheten.
- Ingen myndighet får upphandla ett censurerat nät när ett ocensurerat finns att köpa av en annan leverantör.
- Ingen myndighet får göra någon som helst form av ingrepp i kommunikation mellan människor.

Regeringen skall skicka direktiv till samtliga myndigheter att reducera sökandet efter så kallade fuskare med minst 75%, och i stället utgå från att alla medborgare är hederliga och sanningsenliga. Det promillepris vi eventuellt får betala för fusk är värt att behandla alla medborgare med respekt -- och dessutom kostar fuskjakten ofta mer än fuskförluster.

Försvarets Radioanstalt (FRA) läggs ner och ersätts med ingenting alls. SÄPO och MUST får ta över de delar av FRAs verksamhet som de önskar och klarar inom sin befintliga budget och som inte bryter mot grundläggande rättsprinciper. Övriga delar av verksamheten läggs ner permanent. Ansvariga på FRA bör utredas för brott mot privatlivslagar.

KONSUMENTSKYDD

(Denna sektion passar egentligen inte under Integritet, men den passar ännu sämre under Kultur eller Kunskap, och är för liten för ett eget sjökort. Därför ligger den här.)

Idag räknas allt mer som licensiering snarare än köp. Detta leder till att företag genom avtalsvillkor och tekniska system inskränker konsumentens rättigheter, vilket i sin tur gör det nödvändigt med ett utökat skydd för konsumenter.

Att sälja saker som "licenser" är ett sätt att kringgå lagen om konsumentskydd som tydligt ska vara otillåten. En försäljning är antingen en vara eller en tjänst. Dessa har olika former

av konsumentskydd. Försök att klassa försäljning till slutkonsument som varken vara eller tjänst ska vara förbjudet i lag.

Lagen ska uttryckligen säga att avtal som visas vid mjukvaruinstallation inte äger laga kraft.

POLITIK I EUROPA

Sverige ska inom EU med kraft verka för att --

Datalagringsdirektivet ska upphävas,

IPRED ska upphävas och IPRED2 inte genomföras,

ACTA-förhandlingarna termineras och EU lämna förhandlingarna,

INDECT termineras,

SWIFT-data, passagerardata och annat medborgardata aldrig lämnas ut till USA utan konkret misstanke och då efter formell polisbegäran för gärning som även är straffbar i EU,

E-handelsdirektivet och dess budbärarimmunitet förblir orört och helst stärks.

Regeringen skriver dessutom ett brev till EU-kommissionen och meddelar att Sverige anser att Datalagringsdirektivet inte är förenligt med en demokratisk skyldigheter så som anges i EKMR artikel 8.